

SU/Sari Toro

12.5.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto/Harri Isokorpi

Kustannustenjakokertoimet

Tämä esitys koskee työntekijän eläkelain 183 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa kustannustenjakoperusteissa esiintyviä vuoden 2021 tasauskertoimien arvoja. Kustannustenjakoperusteiden mukaan Eläketurvakeskuksen on viimeistään toukokuun 15. päivänä esitettävä vuoden 2021 tasauskertoimien arvot sosiaali- ja terveysministeriön vahvistettaviksi.

Eläketurvakeskus esittää voimassa olevien kustannustenjakoperusteiden vuoden 2021 mukaisille tasauskertoimille seuraavia arvoja:

$$q_{2021}^a = 0,523721$$

$$q_{2021}^b = 0,026941$$

$$q_{2021}^s = 0,002454$$

$$q_{2021}^{TR(j)} = 0,009441$$

$$q_{2021}^{TR(m)} = 0,009437$$

$$q_{2021}^{TR(y)} = 0,009436$$

Pyydämme ystävällisesti lähettämään päätöksen tasauskertoimista sähköpostilla osoitteeseen kustannustenjako@etk.fi. Toivomme päätöstä viimeistään 5.6.2022, koska kustannustenjakoperusteiden liitteen 4 mukaan Eläketurvakeskuksen on viimeistään 10.6.2022 annettava eläkelaitoksille päätökset vuoden 2021 kustannustenjaon lopullisista eristä, joiden laskennassa käytetään vuoden 2021 tasauskertoimia.

Sähköisesti allekirjoitettu

Eläketurvakeskus

Ismo Risku

Jaakko Aho

Liitteet

1. Perustelut kertoimille q_{2021}^a ja q_{2021}^b
2. Perustelut kertoimelle q_{2021}^s
3. Perustelut kertoimille $q_{2021}^{TR(j)}$, $q_{2021}^{TR(m)}$ ja $q_{2021}^{TR(y)}$

SU/Sari Toro

12.5.2022

Korjattu 16.6.2022

Perustelut kustannustenjakoperusteiden osassa I esiintyvien TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn tasauskertoimien arvoille vuodelle 2021

Laskelman korjaus 16.6.2022:

Kertoimen q_{2021}^b laskennan lähtötiedon H_{2021}^{VB} arvo on korjattu kohdassa 4. Vanha arvo oli 57 044 237,00 euroa. Korjattu arvo on 57 052 567,00 euroa. Korjauksella ei ole vaikutusta kertoimen q_{2021}^b arvoon. Korjaus vaikuttaa kohdassa 6 mainitun tasauskertoimien kuuden desimaalin tarkkuuteen pyöristämisestä johtuvan Eläketurvakeskukselle jäävän ylitteen määrään. Lisäksi suureen H_{2021}^{VB} merkintä on kertoimen q_{2021}^b kaavassa (2) korvattu kustannustenjakoperustetta vastaavalla merkinnällä $\sum H_{2021}^{VB}$.

1 Yleistä

Kertoimet q_v^a ja q_v^b ovat kustannustenjako- ja laskuperusteissa esiintyvät ns. tasauskertoimet, joiden perusteella määräytyy eläkelaitosten maksu tasaukseen. Kerroin q_v^a ilmoittaa yhteisesti kustannettavien TyEL- ja MEL-vanhuuseläkkeiden määrän osuuden TyEL-eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan vakuutusmaksun tasausosan ja tasausvastuun summasta. Kerroin q_v^b ilmoittaa muun yhteisesti kustannettavan TyEL-MEL-eläkemenon osuuden eläkelaitosten vakuutettujen työansioiden summasta.

Seuraavissa kappaleissa 2–5 esitetään yhteenveto näiden kertoimien määrittämisestä.

2 Yhteisesti kustannettavat eläkkeet

Eläkemenotiedot vuodelta 2021 (taulukko 1) on koottu eläkelaitosten lähettämistä eläkemenotiedoista. Yhteisesti kustannettavien eläkkeiden yhteismäärä on jaettu osiin E^a ja E^b . Jako vastaa kustannustenjakoperusteiden osan I kohdan 1.1 mukaista jakoa. Osaan E^a kuuluvat yhteisesti kustannettavat TyEL-MEL-vanhuuseläkkeet mukaan lukien osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet. Osaan E^b kuuluvat kaikki muut yhteisesti kustannettavat TyEL- MEL-eläkkeet ja kuntoutusrahat sekä TEL-lisäeläkkeet. Vertailun vuoksi taulukossa on esitetty vastaavia lukuja vuoden 2020 osalta.

SU/Sari Toro

12.5.2022

Korjattu 16.6.2022

Taulukko 1. Eläkemenot ja niiden yhteisesti kustannettavat osat vuosina 2020 ja 2021 per 1.7.v., miljoonaa euroa.

Eläkelaji	Kokonais- eläkemeno 2020 ¹⁾	Kokonais- eläkemeno 2021 ¹⁾	Yhteisesti kustannet- tava osa 2020	Yhteisesti kustannet- tava osa 2021
TyEL-MEL-eläkkeet				
Vanhuuseläkkeet	13 935,97	14 249,23	10 829,08	10 880,75
Kertasuoritukset EU- siirtomääristä, VE	0,31	0,33	0,23	0,23
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	155,58	176,82	155,58	176,82
Työkyvyttömyyseläkkeet	1 052,23	1 022,57	483,44	465,12
Kuntoutusrahat	134,85	137,71	49,08	50,59
Työuraeläkkeet	0,78	1,21	0,78	1,20
Perhe-eläkkeet	1 040,85	1 048,29	1 037,78	1 045,22
Osa-aikaeläkkeet	1,39	0,41	1,39	0,41
Kertasuoritukset EU- siirtomääristä, TKE ja PE	0,05	0,03	0,05	0,03
TEL-lisäeläkkeet ja työnantajaeläkkeet ²⁾	189,51	183,64	189,37	183,62
Yhteensä	16 511,52³⁾	16 820,24³⁾	12 746,78	12 804,00
Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat korjaukset				
VE, sis. OVE			-1,50	-0,14
Muut			0,00	-0,08
Vanhuuseläkkeet, sis. OVE ja korjaukset			10 983,38	11 057,66
Muut, sis. korjaukset			1 761,90	1 746,12

1) Sisältää MEL-ylitettä

2) Sisältää MEL:n hautausavustukset 0,14 milj. euroa vuonna 2020 ja 0,02 milj. euroa vuonna 2021.

3) Sisältää MEL-ylitteen 39,96 milj. euroa vuonna 2020 ja 40,26 milj. euroa vuonna 2021.

3 Vuodelta 2021 suoritettavan kustannustenjaon pohjana olevat maksusuureet

Taulukosta 2 ilmenevät eläkelaitosten kustannustenjaon perusteena olevat maksusuureet vuodelta 2021. Tiedot on kerätty eläkelaitosten lähettämistä TyEL-MEL-vakuutuskantatiedoista. Vertailun vuoksi taulukossa on esitetty vastaavia lukuja vuoden 2020 osalta.

Taulukko 2. TyEL- ja MEL-eläkelaitosten kustannustenjaon perusteena olevia maksusuureita vuosina 2020 ja 2021, miljoonaa euroa.

Tasausmaksutulo	2020	2021
TyEL	10 985,96	12 189,17
MEL	52,80	50,21
Yhteensä	11 038,76	12 239,38

SU/Sari Toro

12.5.2022

Korjattu 16.6.2022

Tasausvastuu 31.12.v-1	2020	2021
TyEL	9 496,64	8 630,07
MEL	47,93	40,68
Yhteensä	9 544,56	8 670,75

Vakuutetut vuosiansiot	2020	2021
TyEL	60 662,59	63 924,13
MEL	265,22	248,88
Yhteensä	60 927,81	64 173,01

TEL-lisäedut ja työnantajavakuutus	2020	2021
Maksu tasaukseen	76,93	75,72

4 Kustannustenjakokertoimien laskentakaavat ja kaavoissa esiintyvien suureiden arvot

Kustannustenjakokertoimet q_v^a ja q_v^b lasketaan kustannustenjakoperusteiden mukaisista kaavoista

$$(1) \quad q_v^a = \frac{\sum E_v^a - (1 + b_{17})^{-1/2} \cdot Y_v^a}{(1 + b_1)^{1/2} \cdot \sum \bar{V}_{v-1}^T + \sum B_v^a} \quad \text{ja}$$

$$(2) \quad q_v^b = \frac{\sum E_v^b - M_v^{EK} - M_v^{LU} - M_v^{VB} - (1 + b_{17})^{-1/2} \cdot Y_v^b - \sum B_v^{bL} + \sum H_v^{VB}}{\sum \left(S_v^p - 80\% \cdot \left(1 - \frac{g_v}{u_v} \right) S_v^s \right)}$$

Kaava (2) on sosiaali- ja terveysministeriön 27.4.2021 vahvistaman vuoden 2021 kustannustenjakoa koskevan kustannustenjakoperusteen poikkeussäännöksen mukainen.

Kaavoissa käytetyt suureet ja niiden arvot euroina vuodelle $v = 2021$ ovat

$$\begin{aligned} \sum E_v^a &= 11\,057\,658\,622,05 &&= \text{yhteisesti kustannettavat TyEL:n ja MEL:n mukaiset vanhuuseläkkeet (sisältää aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia -139\,530,52 euroa ja suureen } V_{v-1}^{T'} \text{, 1\,619\,386,35 euroa per 1.7.v)} \\ \sum E_v^b &= 1\,746\,122\,153,93 &&= \text{yhteisesti kustannettavat muut TyEL:n ja MEL:n mukaiset eläkkeet ja kuntoutusrahat (sisältää aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia -77\,812,84 euroa)} \\ \sum B_v^a &= 12\,239\,379\,156,00 &&= \text{TyEL:n ja MEL:n mukaisten vakuutusmaksujen tasausosat, josta on vähennetty TyEL:n} \end{aligned}$$

SU/Sari Toro

12.5.2022

Korjattu 16.6.2022

		Valtion Eläkerahastoon maksettu siirtymä-
		maksu
$\sum B_v^S$	= 12 578 196,00	= TyEL:n Valtion Eläkerahastoon maksettu siirtymämaksu
$\sum \bar{V}_{v-1}^T$	= 8 670 751 974,00	= TyEL:n ja MEL:n mukainen tasausvastuu per 31.12.v-1
$\sum S_v^P$	= 64 173 008 127,00	= TyEL:n ja MEL:n mukaisten palkkasummien yhteismäärä
$\sum S_v^S$	= 88 404 457,00	= siirtymämaksun perusteena oleva palkkasumma
$\sum B_v^{bL}$	= 75 720 495,00	= TEL-lisäeläkevakuutuksen ja työnantajavakuutuksen osalta kustannustenjakoperusteissa määritelty suure
Y_v^a	= -9 743,93	= ETK:lle vuonna v-1 E^a -eläkkeiden kustannustenjaosta jäänyt ylite/alite per 31.12.v
Y_v^b	= 30 801,54	= ETK:lle vuonna v-1 E^b -eläkkeiden kustannustenjaosta jäänyt ylite/alite per 31.12.v
M_v^{EK}	= 0,00	= Vuoden v mukaiset, Eläke-Kansan erityisestä selvityspesästä realisoituneet erät per 1.7.v
M_v^{LU}	= 0,00	= Vuoden v mukaiset, Garantialta palautuneet ylitteet per 1.7.v
M_v^{VB}	= 406 695,14	= Vuoden v mukaiset, Viabekin konkurssipesästä realisoituneet erät per 1.7.v (0,00 euroa). Lisäksi M_{2021}^{VB} sisältää Viabekin TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn, YEL-eläkkeiden kustannustenjaon, palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon ja perusteiden valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta mukaisen selvittelyn tarkistuserät yhteensä -137 392,54 euroa vuoden 2020 kustannustenjaosta ja 544 087,68 euroa vuoden 2021 kustannustenjaosta.
$\sum H_v^{VB}$	= 57 052 567,00	= Viabekin konkurssista aiheutunut vastuuvajaus per 1.7.v
b_{17}	= 2,00 %	= TyEL:n 179 §:n 4 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukainen vakuutusmaksukorko ajalla 1.7.–31.12.v

SU/Sari Toro

12.5.2022

Korjattu 16.6.2022

$$b_1 = 4,75 \% = \text{TyEL:n 179 §:n 4 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukainen perustekorko ajalla 1.1.–30.6.v}$$

Kustannustenjaossa otetaan huomioon eläkelaitoksen Valtion Eläkerahastoon maksama siirtymämaksu. Laskettaessa siirtymämaksua vuodelta $v = 2021$ kustannustenjakoperusteiden kohdassa 1.4.3 mainittujen kertoimien arvot ovat

$$g_v = 0,0032 = \text{Valtion Eläkerahastoon suoritettavan siirtymämaksun ja sen ennakon perusteissa mainittu vuodelle v vahvistettu kerroin}$$

$$u_v \approx 0,1908786260 = \frac{\sum_{TyEL} P^T}{\sum_{TyEL} S^p}$$

$$\sum_{TyEL} P^T = 12\,201\,749\,323,00 = \text{TyEL-eläkelaitosten TyEL 179 §:n 4 momentin mukaisissa perusteissa määriteltujen tasausosien summa}$$

$$\sum_{TyEL} S^p = 63\,924\,125\,931,00 = \text{TyEL-eläkelaitosten palkkasumma}$$

Lisätietoa kertoimien laskennasta, lähtösuureista ja kustannustenjaon käytännöistä voi lukea julkaisuista Työeläkkeiden kustannustenjako vuonna 2021 (Eläketurvakeskuksen raportteja 03/2022) sekä Työeläkkeiden kustannustenjako (Eläketurvakeskuksen käsikirjoja 02/2018).

5 Kustannustenjakokertoimet q^a ja q^b vuodelle 2021

Kaavojen (1) ja (2) sekä kohdassa 4 annettujen tietojen perusteella saadaan kuuden desimaalin tarkkuudella

$$q_{2021}^a = 0,523721$$

$$q_{2021}^b = 0,026941.$$

Merimieseläkekassan tarvitsema, perusteiden Merimieseläkelain (1290/2006) 202 §:n mukaiset vakuutusteknisen vastuuvelan laskuperusteet ja perusteet 153 §:n mukaista vastuunjakoa varten kohdassa 4 mainitun kertoimen arvo on

$$q_{2021}^{b*} = 0,026941.$$

6 Kertoimien q^a ja q^b pyöristämisestä aiheutuva ylite tai alite

Vuoden 2021 TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn tasauskertoimien kuuden desimaalin tarkkuuteen pyöristämisestä johtuen Eläketurvakeskukselle tulee jäämään pyöristämisestä aiheutuvaa ylitettä E^a -osien kohdalla 5 392,99 euroa ja E^b -osien kohdalla –5 441,74 euroa eli yhteensä 48,75 euroa per 1.7.2021.

SU/Sari Toro

12.5.2022

Korjattu 16.6.2022

Edellisen lisäksi TyEL-MEL-VILMA-eläkeselvittelyn yhteydessä Eläketurvakeskukselle voi jäädä pieni määrä ylitettä tai alitetta johtuen Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitosten välisten ennakkomaksujen pyöristämisestä euron tarkkuuteen ja tarkistuserien pyöristämisestä sentin tarkkuuteen.

SU/Martti Rasimus

17.5.2022

Perustelut kustannustenjakoperusteiden osassa III esiintyvän palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon tasauskertoimen arvolle vuodelle 2021

Kerroin q_v^s on kustannustenjako- ja laskuperusteissa esiintyvä ns. tasauseroin, jonka perusteella määräytyy eläkelaitosten maksu palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjakoon.

Seuraavissa kappaleissa 1–5 esitetään yhteenveto tämän kertoimen määrittämisestä.

1 Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjako

Palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteella karttuu eläkettä. Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannukset jaetaan eläkelaitoksille niissä vakuutettuihin palkka- ja työtulosummiin perustuvassa suhteessa. Kaikki eläkelaitokset osallistuvat palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjakoon.

2 Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon tasauskertoimen laskentakaavat

Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannusten tasauseroin q_v^s lasketaan kustannustenjakoperusteiden osan III kohdan 3.3 mukaisesti seuraavasti:

$$(1) \quad q_v^s = \frac{\sum E_v^s - (1 + b_{17})^{-1/2} Y_v^s}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + \sum_{muut} S_v^p + S_v^{p(valtio)}}, \text{ missä}$$

$\sum E_v^s$ = Eläkelaitosten maksamat palkattomien aikojen perusteella karttuneet eläkkeen osat 1.7.v tasossa (sisältää mahdolliset aikaisempiin vuosiin kohdistuvat korjaukset) lukuun ottamatta kuntoutusrahojen sisältämiä palkattomilta ajoilta karttuneita osia

b_{17} = TyEL:n 179 §:n 4 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukainen vakuutusmaksukorko

Y_v^s = Eläketurvakeskukselle vuonna v palkattomien aikojen kustannustenjaosta jäänyt ylite tai alite 31.12.v tasossa

SU/Martti Rasimus

17.5.2022

$$\sum_{TyEL} S_v^{psm} + \sum_{muut} S_v^p + S_v^{p(valtio)}$$

= Eläkelaitosten palkka- ja työtulosummat yhteensä 1.7.v tasossa (sis. mahdolliset korjaukset aiempiin vuosiin).

Palkkasummissa S_v^{psm} ja $S_v^{p(valtio)}$ otetaan huomioon eläkelaitosten Valtion Eläkerahastoon maksamat siirtymämaksut vuodelta v kustannustenjakoperusteiden kohtien 1.3.3 ja 3.3 mukaisesti seuraavasti:

$$S_v^{psm} = S_v^p - 80\% \cdot (1 - g_v / u_v) S_v^s \text{ ja}$$

$$S_v^{p(valtio)} = S_v^p + 80\% \cdot (1 - g_v / u_v) S_v^s,$$

missä

$$S_v^p = \text{Eläkelaitoksen palkkasumma vuodelta } v$$

$$g_v = \text{Valtion Eläkerahastoon suoritettavan siirtymämaksun ja sen ennakon perusteessa mainittu vuodelle } v \text{ vahvistettu kerroin}$$

$$u_v = \frac{\sum_{TyEL} P_v^T}{\sum_{TyEL} S_v^p}, \text{ missä } \sum_{TyEL} P_v^T \text{ on TyEL-eläkelaitosten TyEL 179 §:n 4 momentin mukaisissa perusteissa määriteltyjen tasausosien summa vuodelta } v \text{ ja } \sum_{TyEL} S_v^p \text{ on TyEL-eläkelaitosten palkkasumma vuodelta } v$$

$$S_v^s = \text{Siirtymämaksun perusteena oleva palkkasumma vuodelta } v.$$

3 Tiedot palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon tasauskertoimen laskentaa varten vuodelle 2021

Tiedot palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannusten tasauskertoimen q_v^s laskentaa varten ovat seuraavista lähteistä:

- Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkemenot on saatu eläkelaitosten lähettämiltä eläkemenotiedostoilta.
- Palkka- ja työtulosummat on saatu eläkelaitosten lähettämiltä TyEL-MEL-vakuutuskantatiedostoilta, YEL-MYEL-vakuutuskantatiedostoilta ja eläkemenotiedostoilta.
- Eläketurvakeskukselle palkattomien aikojen kustannustenjaosta jäänyt ylite tai alite on Eläketurvakeskuksen tilinpäätökseltä.

Taulukko 1. Tiedot palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon tasauskertoimen q_v^s laskentaa varten vuodelle $v = 2021$.

Suure	Suureen arvo
$\sum E_v^s$; ilman eläkelaitosten ilmoittamia aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia	237 311 645,87 €
$\sum E_v^s$; sisältää aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia -2 181,37 €	237 309 464,50 €
b_{17} ajalla 1.7.–31.12.v	2,00 %
Y_v^s	25 420,78 €
$\sum_{TyEL} S_v^{psm} + \sum_{muut} S_v^p + S_v^{p(valtio)}$	96 688 971 679,89 €

Taulukko 2. Palkattomilta ajoilta karttunut eläkemeno eläkelajeittain vuosina 2020 ja 2021, euroa.

Eläkelaji	v. 2021	v. 2020
Vanhuuseläke	201 685 292,62	186 529 159,26
Osittainen varhennettu vanhuuseläke	4 651 711,79	3 862 949,75
Työkyvyttömyyseläke	27 132 642,78	25 351 849,86
Perhe-eläke	3 817 063,02	3 338 063,93
Työuraeläke	16 717,84	9 453,43
EU-siirtomäärät	8 217,82	4 551,08
Yhteensä	237 311 645,87	219 096 027,31

SU/Martti Rasimus

17.5.2022

Taulukko 3. Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon perusteena olevat palkka- ja työtulosummat eläkeläeittäin vuosina 2020 ja 2021, euroa. Mahdollinen siirtymämaksu on otettu huomioon kustannustenjakoperusteen mukaisesti.

Eläkelaki	v. 2021	v. 2020
TyEL	63 854 588 016,27	60 577 916 077,97
MEL	248 882 196,00	265 222 894,00
YEL	4 638 019 540,00	4 609 921 396,00
MYEL	1 237 600 509,00	1 246 400 012,00
JuEL/Valtion henkilöstö	6 316 725 497,73	6 173 671 373,98
JuEL/Kevan jäsenyhteisöt	19 463 912 370,00	18 509 885 443,00
JuEL/Evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstö	497 569 083,00	495 546 644,00
JuEL/Kansaneläkelaitoksen henkilöstö	338 030 731,00	320 614 669,00
OrtKL	233 844,89	345 299,69
SP:n eläkesääntö	48 393 709,00	45 272 600,15
Landskapslag	45 016 183,00	46 665 531,00
Yhteensä	96 688 971 679,89	92 291 461 940,79

Taulukko 4. Eläkelaitosten Valtion Eläkerahastoon maksamien siirtymämaksujen huomioon ottamiseen liittyvät tiedot vuodelta $v = 2021$.

Suure	Suureen arvo
$\sum S_v^s$	88 404 457,00 €
$\sum_{TyEL} S_v^p$	63 924 125 931,00 €
$\sum_{TyEL} P_v^T$	12 201 749 323,00 €
u_v	$\approx 0,190878626$
g_v	0,0032

4 Palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon tasauskerroin vuodelle 2021

Kohdassa 2 esitetyn tasauskertoimen q_v^s kaavan (1) ja kohdassa 3 annettujen tietojen perusteella saadaan kuuden desimaalin tarkkuudella

$$q_{2021}^s = 0,002454.$$

SU/Martti Rasimus

17.5.2022

5 Kertoimen q_v^s pyöristämisestä aiheutuva ylite tai alite

Vuoden 2021 palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon tasauskertoimen kuuden desimaalin tarkkuuteen pyöristämisestä johtuen Eläketurvakeskukselle tulee vuonna 2022 kustannustenjaon yhteydessä jäämään alitetta 9 557,67 euroa 1.7.2021 tasossa.

Edellisen lisäksi palkattomilta ajoilta karttuneiden eläkkeen osien kustannustenjaon yhteydessä Eläketurvakeskukselle voi jäädä pieni määrä ylitettä tai alitetta johtuen Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitosten välisten ennakkomaksujen pyöristämisestä euron tarkkuuteen ja tarkistuserien pyöristämisestä sentin tarkkuuteen.

SU/Miriam Hägele

12.5.2022

Perustelut kustannustenjakoperusteiden osassa IV esiintyvien TyEL 182 §:ssä tarkoitetun Työllisyysrahaston osuuden hyvityksen jakokertoimien arvoille vuodelle 2021

Kertoimet $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$ ovat eläkelaitosten kustannustenjako- ja laskuperusteissa esiintyvät kertoimet, joiden perusteella määräytyy Työllisyysrahaston suorittama eläkelaitosten lopullinen TyEL 182 §:ssä tarkoitettu Työllisyysrahaston osuuden (TR-osuus) hyvitys. Seuraavissa kappaleissa 1–4 esitetään yhteenveto näiden kertoimien määrittämisestä.

1 TR-osuus

Työllisyysrahasto suorittaa Eläketurvakeskukselle maksun ansiosidonnaisten työttömyys- ja koulutusetuuksien sekä vuorottelukorvauksien huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi. Eläketurvakeskus hyvittää TR-osuuden TyEL-eläkelaitoksille, Merimieseläkekassalle, Kevälle Kevan jäsenyhteisöille, Kirkon keskusrahastolle ja Kansaneläkelaitokselle kuuluvilta osin, Suomen Pankille ja Ortodoksisen kirkon papiston eläkekassalle. TR-osuuden hyvitys jaetaan eläkelaitoksille niissä vakuutettuihin palkkasummiin perustuvassa suhteessa.

2 TR-osuuden hyvityksen jakokertoimien laskentakaavat

TR-osuuden hyvityksen jakokertoimet $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$ lasketaan kustannustenjakoperusteiden osan IV kohdan 10 mukaisesti.

TR-osuus hyvitetään eläkelaitoksille kertomalla eläkelaitoksen palkkasumma TR-osuuden hyvityksen jakokertoimella. Eläkelaitoskohtainen TR-osuuden jakokerroin on

- $q_v^{TR(j)}$ Kevan jäsenyhteisöille, Kirkon keskusrahastolle, Kansaneläkelaitokselle, Suomen Pankille ja Ortodoksisen kirkon papiston eläkekassalle
- $q_v^{TR(m)}$ Merimieseläkekassalle
- $q_v^{TR(y)}$ TyEL-eläkelaitokselle.

Kustannustenjakoperusteiden mukaan TR-osuuden hyvityksen jakokertoimien laskemista varten määritellään apukerroin k_v^{TR} seuraavasti:

$$(1) \quad k_v^{TR} = \frac{M_v^{TR} + (1+b_{17})^{\frac{-1}{2}} Y_v^{TR}}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p}$$

ja TR-osuuden jakokertoimet $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$ seuraavasti:

SU/Miriam Hägele

12.5.2022

$$(2) \quad q_v^{TR(j)} = k_v^{TR} - {}^1e_v \cdot \frac{S_v^{p(TR)}}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p}$$

$$(3) \quad q_v^{TR(m)} = k_v^{TR} - {}^2e_v \cdot g_v^m \cdot \frac{S_v^{p(TR)}}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p}$$

$$(4) \quad q_v^{TR(y)} = k_v^{TR} - {}^2e_v \cdot \frac{S_v^{p(TR)}}{\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p}$$

Edellä olevissa kaavoissa (1)–(4)

M_v^{TR} = Vuodelle v vahvistettu TR-osuus 1.7.v tasossa, missä on otettu huomioon eläkelaitosten ilmoittamat aikaisempiin vuosiin kohdistuvat korjaukset.

b_{17} = TyEL:n 179 §:n 4 momentissa tarkoitettujen perusteiden mukainen vakuutusmaksukorko.

Y_v^{TR} = Eläketurvakeskukselle vuonna v TR-osuuden jakamisen yhteydessä jäänyt ylite tai alite 31.12.v tasossa.

$$\sum_{TyEL} S_v^{psm} + S_v^{p(MEK)} + \sum_{muut} S_v^p$$

= TR-osuutta saavien eläkelaitosten palkkasummat yhteensä 1.7.v tasossa.

$S_v^{p(TR)}$ = TR-osuuden perusteena oleva palkkasumma kaikkien TR-osuuden jaossa mukana olevien eläkelakien osalta yhteensä 1.7.v tasossa eli TyEL 74 §:n 3 momentin kohdissa 2, 3 ja 6 tarkoitettujen etuuksien perusteena olevat ansiot 1.7.v tasossa.

${}^1e_v, {}^2e_v$ = Kustannustenjakoperusteissa määritellyt vuodelle v vahvistetut Eläketurvakeskuksen kustannusosuuskertoimet. Julkisalojen eläkelaitoksille on määritelty kerroin 1e_v ja TyEL-eläkelaitoksille ja Merimieseläkekassalle kerroin 2e_v .

g_v^m = Kerroin, jolla huomioidaan ETK-lain 5 §:n 2 momentin mukaisesti Merimieseläkekassalle ja Melalle kohdistuvien palveluiden erityispiirteet.

SU/Miriam Hägele

12.5.2022

TR-osuuden jaossa otetaan huomioon eläkelaitosten Valtion Eläkerahastoon maksama siirtymämaksu. TyEL-eläkelaitosten palkkasummissa S_v^{psm} eläkelaitosten vuodelta v maksamat siirtymämaksut otetaan huomioon seuraavasti:

$$S_v^{psm} = S_v^p - 80\% \cdot \left(1 - \frac{g_v}{u_v}\right) S_v^s,$$

missä

S_v^p = Eläkelaitoksen palkkasumma vuodelta v

g_v = Valtion Eläkerahastoon suoritettavan siirtymämaksun ja sen ennakon perusteessa mainittu vuodelle v vahvistettu kerroin

u_v = $\frac{\sum_{TyEL} P_v^T}{\sum_{TyEL} S_v^p}$, missä $\sum_{TyEL} P_v^T$ on TyEL-eläkelaitosten TyEL 179 §:n 4 momentin mukaisissa perusteissa määriteltyjen tasausosien summa vuodelta v ja $\sum_{TyEL} S_v^p$ on TyEL-eläkelaitosten palkkasumma vuodelta v

S_v^s = Siirtymämaksun perusteena oleva palkkasumma vuodelta v .

3 Tiedot TR-osuuden hyvityksen jakokertoimien laskentaa varten vuodelle 2021

Tiedot TR-osuuden jakokertoimien $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$ laskentaa varten ovat seuraavista lähteistä:

- Sosiaali- ja terveysministeriölle esitetty TR-osuuden lopullinen kokonaismäärä vuodelta 2021.
- TR-osuuden perusteena oleva palkkasumma kaikkien TR-osuuden jaossa mukana olevien eläkelakien osalta eli TyEL 74 §:n 3 momentin kohdissa 2, 3 ja 6 tarkoitettujen etuuksien perusteena olevat ansiot, jotka on saatu lopullisen TR-osuuden kokonaismäärän laskelmalta.
- Eläketurvakeskukselle TR-osuuden jakamisen yhteydessä jäänyt ylite tai alite on Eläketurvakeskuksen tilinpäätökseen liittyvältä korkolaskelmalta.
- TR-osuuden hyvitystä saavien eläkelaitosten palkkasumatiedot on saatu eläkelaitosten lähettämistä TyEL-MEL-vakuutus Kantatiedostoista ja eläkemenotiedostoista.

Taulukko 1. Tiedot TR-osuuden jakokertoimien $q_v^{TR(j)}$, $q_v^{TR(m)}$ ja $q_v^{TR(y)}$ sekä apukertoimen k_v^{TR} laskentaa varten vuodelle $v = 2021$.

Suure	Suureen arvo
M_v^{TR} ; vuodelle v esitetty määrä ilman eläkelaitosten ilmoittamia aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia	798 128 249,00 €
M_v^{TR} ; otettu huomioon eläkelaitosten ilmoittamat aikaisempiin vuosiin kohdistuvat korjaukset	798 120 832,94 €
b_{17} ajalla 1.7.–31.12.v	2,00 %
Y_v^{TR}	30 694,91 €
$\sum_{TyEL} S_v^{psm}$	63 854 588 016,28 €
$S_v^{p(MEK)}$	248 882 196,00 €
$\sum_{muut} S_v^p$	20 348 139 737,89 €
$S_v^{p(TR)}$	3 311 735 472,25 € = 55 % x 53 982 889 € + 75 % x 4 083 756 849 € + 65 % x 337 272 687 €
1e_v	0,00026
2e_v	0,00039
g_v^m	9/10

Taulukko 2. Eläkelaitosten Valtion Eläkerahastoon maksamien siirtymämaksujen huomioon ottamiseen liittyvät tiedot vuodelta $v = 2021$.

Suure	Suureen arvo
$\sum S_v^s$	88 404 457,00 €

SU/Miriam Hägele

12.5.2022

Suure	Suureen arvo
$\sum_{TyEL} S_v^p$	63 924 125 931,00 €
$\sum_{TyEL} P_v^T$	12 201 749 323,00 €
u_v	$\approx 0,190878626$
g_v	0,0032

Taulukko 3. TR-osuuden hyvitystä saavien eläkelaitosten palkkasummat vuodelta 2021 eläkelaeittain jaoteltuna 1.7.2021 tasossa. Mahdollinen siirtymä-maksu on otettu huomioon TyEL-eläkelaitosten palkkasummissa kustannustenjakoperusteiden mukaisesti.

Eläkelaki	Palkkasumma, €
TyEL	63 854 588 016,28
MEL	248 882 196,00
JuEL/Kevan jäsenyhteisöt	19 463 912 370,00
JuEL/Evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstö	497 569 083,00
JuEL/Kansaneläkelaitoksen henkilöstö	338 030 731,00
SP:n eläkesääntö	48 393 709,00
OrtKL	233 844,89
Yhteensä	84 451 609 950,17

4 TR-osuuden hyvityksen jakokertoimet vuodelle 2021

Kaavan (1) ja kohdassa 3 annettujen tietojen perusteella saadaan

$$k_{2021}^{TR} \approx 0,009451.$$

Kaavojen (2)–(4) ja kohdassa 3 annettujen tietojen perusteella saadaan kuu-den desimaalin tarkkuudella

$$q_{2021}^{TR(j)} = 0,009441$$

$$q_{2021}^{TR(m)} = 0,009437$$

$$q_{2021}^{TR(y)} = 0,009436.$$

SU/Miriam Hägele

12.5.2022

5 Kertoimien $q^{TR(j)}$, $q^{TR(m)}$ ja $q^{TR(y)}$ pyöristämisestä aiheutuva ylite tai alite

Vuoden 2021 TR-osuuden hyvityksen jakokertoimien kuuden desimaalin tarkkuuteen pyöristämisestä johtuen Eläketurvakeskukselle tulee vuonna 2022 TR-osuuden jakamisen yhteydessä jäämään alitetta -23 619,12 euroa 1.7.2021 tasossa.

Edellisen lisäksi TR-osuuden jakamisen yhteydessä Eläketurvakeskukselle voi jäädä pieni määrä ylitettä tai alitetta johtuen Eläketurvakeskuksen, eläkelaitosten ja Työllisyysrahaston välillä tilitettävien tarkistuserien pyöristämisestä sentin ja euron tarkkuuteen.